

بیماری پنجم عفونت پاروویروس Fifth Disease Parvovirus Infection

بیماری پنجم چیست؟

بیماری پنجم نوعی عفونت است که توسط ویروسی به نام پاروویروس B19 ایجاد می‌شود. این عفونت در ناحیه مجاری تنفسی و ریه‌ها ایجاد می‌شود. این بیماری اغلب به صورت جوش‌های قرمز روشن بر روی صورت، به ویژه در کودکان، ظاهر می‌شود. به این بیماری گاهی «گونه‌ی سیلی‌خورده» هم می‌گویند. رایج‌ترین زمان وقوع آن اواخر زمستان تا اوایل بهار است.

بیماری پنجم چگونه منتقل می‌شود؟

فرد مبتلا به بیماری پنجم ممکن است از طریق سرفه یا عطسه این بیماری را به دیگران منتقل کند. گاهی ممکن است شما صرفاً با لمس بزاق یا آب بینی فرد بیمار و سپس لمس چشم یا دهان خود بیمار شوید (مثلاً از یک دستمال کاغذی استفاده شده، دست‌های یک کودک، یا یک اسباب بازی). زن بارداری که مبتلا به بیماری پنجم شود ممکن است بیماری را به جنین خود منتقل کند. این بیماری قابلیت انتقال از طریق خون و فرآورده‌های خونی را نیز دارد.

نشانه‌های بیماری پنجم چیست؟

بسیاری از نشانه‌ها، شامل تب، جوش، سرفه یا آبریزش بینی، در سایر بیماری‌ها نیز ظاهر می‌شود. حدود یک‌چهارم افرادی که به بیماری پنجم مبتلا می‌شوند نشانه‌ای ندارند. رایج‌ترین نشانه‌های بیماری پنجم که با سایر بیماری‌ها تفاوت دارند عبارتند از:

- حدود 2 تا 3 هفته پس از قرارگیری در معرض ویروس، ممکن است جوش‌های قرمزی روی صورت ظاهر شوند. این جوش‌ها مانند آن است که به صورت فرد سیلی زده شده باشد، و در همان حال محیط اطراف دهان رنگ‌پریده به نظر می‌رسد. این نشانه‌ها معمولاً فقط در کودکان دیده می‌شود.
- جوش‌های قرمز، نقطه‌ای و نوارمانند ممکن است بر روی بازوها ظاهر شده و به سینه، پشت و ران‌ها گسترش پیدا کنند. جوش‌ها ممکن است ناپدید شوند و وقتی فرد در معرض گرما، مثلاً در حمام یا زیر نور آفتاب، قرار می‌گیرد دوباره برگردند. حضور جوش‌ها ممکن است هفته‌ها طول بکشد. در برخی افراد ممکن است اصلاً جوشی پیدا نشود، یا در افراد بزرگسال ممکن است شکل متفاوتی داشته باشد.
- برخی افراد ممکن است فقط احساس درد در مفاصل داشته باشند، معمولاً در دست‌ها، پاها، یا زانوها و هیچ نشانه‌ی دیگری نداشته باشند. این مسئله بیشتر در بزرگسالان، به ویژه بانوان، رایج است. درد مفاصل معمولاً از 1 تا 3 هفته طول می‌کشد، اما ممکن است بیشتر هم ادامه داشته باشد. این درد معمولاً بدون همراه داشتن مشکلات درازمدت از بین می‌رود.

اگر مبتلا به بیماری پنجم باشید، عامل انتقال آن خواهید بود، یعنی شما می‌توانید به مدت حدود 7 تا 10 روز پیش از ظهور جوش‌ها این بیماری را به دیگران منتقل کنید. زمانی که جوش‌ها ظاهر شد، شما دیگر عامل انتقال نخواهید بود. بنابراین زمانی که جوش‌ها ظاهر شد، چنانچه حال شما یا کودکان خوب باشد، دلیلی ندارد که از محل کار، مدرسه، یا مهدکودک خود دور بمانید.

چه کسانی احتمال دارد به بیماری پنجم مبتلا شوند؟

هرکسی ممکن است مبتلا به بیماری پنجم شود، اما این بیماری در بین کودکان کم‌سن رایج‌تر است. اکثر کودکان در سن پیش‌دبستانی یا دبستان به آن مبتلا نشده‌اند. اگر ویروس منتشر شود، کودکان بیش از بزرگسالان در معرض ابتلا به آن هستند.

اگر یک‌بار به بیماری پنجم مبتلا شوید، دیگر در برابر آن مصون خواهید بود. بیش از نیمی از بزرگسالان مبتلا به بیماری پنجم شده‌اند و بنابراین دیگر به آن مبتلا نمی‌شوند.

آیا بیماری پنجم خطرناک است؟

بیماری پنجم معمولاً خفیف است. اما برخی افراد در صورت ابتلا در معرض خطر عوارض شدیدی قرار می‌گیرند، که عبارتند از:

- افراد مبتلا به کم‌خونی‌های همولیتیک مزمن (مانند کم‌خونی داسی‌شکل) ممکن است دچار عوارض مرگباری شوند؛

- افراد دارای سیستم ایمنی تضعیف شده به دلیل بیماری یا درمان پزشکی؛ و
- زنان باردار، چون ممکن است بیماری را به جنین خود منتقل کنند. این مسئله ممکن است باعث ابتلای کودک به کمخونی شود یا به سقط جنین یا مرده‌زایی بیانجامد، اگرچه این موارد بسیار نادر است.

خطر زایمان ناقص برای نوزادانی که مادرشان در هنگام بارداری مبتلا به این بیماری بوده است افزایش نمی‌یابد.

اگر شما در معرض خطر عوارض شدید ناشی از بیماری پنجم هستید، یک آزمایش خون وجود دارد که مشخص می‌کند آیا اخیراً آلوده به پارواوایروس B19 شده‌اید یا در برابر آن ایمن هستید.

اگر شما یا فرزندتان در معرض بیماری پنجم قرار گرفتید باید چه کار کنید؟

اگر شما یا فرزندتان در معرض فردی مبتلا به بیماری پنجم قرار گرفتید، باید در طول 4 تا 20 روز آینده مراقب نشانه‌های شبیه به سرماخوردگی باشید.

اگر چنین نشانه‌هایی نمایان شد، برای پیشگیری از انتقال قطره‌های آن به دیگران، حتماً در یک دستمال کاغذی یا آستین لباس خود سرفه و عطسه کنید. دستمال‌های استفاده شده را مستقیم به سطل زباله بیندازید. دست‌هایتان را مرتب بشویید. برای آگاهی بیشتر، این پرونده‌ی آگاهی‌رسانی را ببینید: [HealthLinkBC File #85 شستن دستها برای والدین و کودکان](#).

اگر باردار هستید، کمخونی دارید، یا سیستم ایمنی ضعیف شده‌ای دارید، باید به مراقبتگر بهداشتی خود بگویید که در تماس با فرد مبتلا به بیماری پنجم بوده‌اید.

اگر فکر می‌کنید که فرزندانتان مبتلا به بیماری پنجم هستند باید چه کار کنید؟

اگر فکر می‌کنید که فرزندانتان مبتلا به بیماری پنجم هستند و شما یا فرزندتان در یکی از گروه‌های در معرض خطر عوارض آن قرار می‌گیرید، باید با مراقبتگر بهداشتی خود تماس بگیرید. سایر بیماری‌های ایجاد شده توسط ویروس‌ها، مانند سرخجه و سرخک، ممکن است نشانه‌های مشابهی داشته باشند. گاهی نیاز به آزمایش خون می‌باشد.

درمان این بیماری چیست؟

برای افراد سالم، درمان خانگی معمولاً تنها درمان مورد نیاز برای بیماری پنجم است. از آنتی‌بیوتیک برای درمان بیماری پنجم استفاده نمی‌کنند چون توسط ویروس ایجاد می‌شود. آنتی‌بیوتیک فقط برای درمان بیماری‌های ناشی از باکتری استفاده می‌شود.

نکات درمانی زیر می‌تواند در زمان درمان خانگی به شما کمک کند تا در زمان استراحت و بهبودی آرامش داشته باشید:

- برای پیشگیری از آب‌زدایی مقدار فراوانی مایعات بنوشید.
- با استفاده از استامینوفن یا ایبوپروفن به کاهش تب و سردرد و درد مفاصل بپردازید.

برای تسکین تب یا درد می‌توان از استامینوفن (مانند تایلنول®) یا ایبوپروفن* (مانند آدویل®) استفاده کرد. به افراد زیر 18 سال نباید آ.اس.آ (مانند آسپیرین®) داد زیرا خطر بروز سندروم رای وجود دارد.

* به کودکان زیر 6 ماه نباید بدون مشورت قبلی با مراقبتگر بهداشتی ایبوپروفن داده شود.

برای آگاهی بیشتر درباره سندروم رای، در وبسایت هلت-لینک بی‌سی به این پرونده مراجعه کنید: [HealthLinkBC File #84 سندروم رای](#).

- با گرفتن ناخن‌ها و پوشیدن دستکش در هنگام خواب شب از خاراندن بدن خود پیشگیری کنید.
- با استفاده از لوسیون یا کرم و پوشیدن لباس‌های پنبه‌ای گشاد از حس خارش کم کنید. در مورد لوسیون‌ها و سایر درمان‌ها از مراقبتگر بهداشتی خود بپرسید. اگر خارش خیلی اذیت کننده است، استفاده از یک آنتی‌هیستامین بدون نسخه ممکن است کمک کند. این موارد برای کودکان زیر 6 سال توصیه نمی‌شود. این داروها می‌تواند موجب خواب‌آلودگی کودکان و بزرگسالان شود.

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority